

आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या कुटुंबाकरिता प्रश्नावली

जिल्हाधिकारी कार्यालय (जिल्हा नियोजन समिती) जळगाव आणि
कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संयुक्त विद्यमाने
सर्वेक्षण मोहीम-2025

आम्ही कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ आणि जिल्हाधिकारी कार्यालय, जळगाव यांच्या संयुक्त विद्यमाने आत्महत्याग्रस्त शेतकरी कुटुंबांसंदर्भात एक सर्वेक्षण करत आहोत. या सर्वेक्षणाचा मुख्य उद्देश म्हणजे शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येच्या कारणांची सखोल समज, त्यांचे कुटुंबीय सध्या कोणत्या अडचणींना सामोरे जात आहेत हे जाणून घेणे आणि भविष्यात प्रभावी उपाययोजना सुचवणे असा आहे.

महत्वाची माहिती

1. ही माहिती पूर्णपणे गोपनीय राहील: तुमच्या दिलेल्या उत्तरांचा वापर फक्त संशोधनासाठी केला जाईल.
2. तुम्हाला मिळत असलेल्या कोणत्याही शासकीय किंवा इतर मदतीवर याचा परिणाम होणार नाही
3. तुमच्या उत्तरांची प्रामाणिकता महत्वाची आहे: कृपया शक्य तितकी खरी आणि अचूक माहिती द्या.
4. आमचे उद्दिष्ट कोणालाही दुखावण्याचा नाही, तर तुमच्या समस्या समजून घेऊन त्यावर उपाय शोधणे आहे.

तुमच्या वेळेसाठी आणि सहकार्याबद्दल आम्ही तुमचे मनःपूर्वक आभार मानतो.

सर्वेक्षणकर्ता याच्याकरिता सूचना :

- कुटुंबाला प्रत्यक्ष भेट देऊन प्रश्नावलीतील संपूर्ण खरी आणि अचूक माहिती भरावी.
- माहिती भरतांना कुटुंबा समवेत आपले फोटो (Geo-Tag Photo) एक / दोन काढावेत.
- अपूर्ण वा अर्धवट माहिती स्विकारली जाणार नाही.
- योग्य पर्यायावर ✓ करा किंवा माहिती निरंक (Nil) असल्यास तसे नोंदवा.
- सर्वेक्षण करताना अत्यंत संवेदनशीलतेने, आदराने व सहानुभूतीने वागावे.

Information of the Deceased Farmer

Name : -----

Village : ----- Farmer Code:

—	—	—	-	20	—	—
---	---	---	---	----	---	---

To Be Filled by the Field Investigator

सर्वेक्षण कर्त्याचे नाव आणि मोबाइल: -----

तलाठी नाव आणि मोबाइल : -----

पोलीस पाटील नाव आणि मोबाइल : -----

कृषी सहाय्यक नाव आणि मोबाइल : -----

ग्रामसेवक नाव आणि मोबाइल : -----

भेटीचा दिनांक:

भाग क्र. 1 वैयक्तिक आणि कौटुंबिक माहिती :

1. मयत शेतकऱ्याचे नाव :-----
2. गाव:----- तालुका:-----
3. वय :-----वर्ष लिंग: स्त्री/पुरुष/इतर
4. वैवाहिक माहिती : विवाहित / अविवाहीत / घटस्फोटीत
5. शिक्षण : अशिक्षित / प्राथमिक / माध्यमिक / उच्चमाध्यमिक / पदवी / पदव्युत्तर
6. धर्म:----- जात:----- जातीचा प्रवर्ग :-----
7. मातृभाषा :----- कुटुंब प्रकार: एकल / संयुक्त
8. सद्यस्थितीतील कुटुंब प्रमुखाचे नाव :-----
9. आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्याशी आपले नाते:-----
10. कुटुंबातील सदस्य एकूण संख्या :-----

11. कौटुंबिक सदस्यांची माहिती (सदस्यांचा सविस्तर तपशिल खालीलप्रमाणे नोंदवावा)

कुटुंबातील सदस्यांची नावे (प्रथम प्रमुखाचे)	सदस्याचे मयताशी नाते	लिंग & वय	विवाहित / अविवाहित / घटस्फोटीत	शिक्षण	व्यवसाय	शिक्षण सोडले असल्यास त्याचे कारण नमूद करावे.

भाग क्र. 2 आर्थिक माहिती : (योग्य पर्यायावर ✓ करा):

1. कुटुंबाच्या उत्पन्नाचे साधने: (एकापेक्षा जास्त पर्याय निवडता येतील) a) शेती b) शेतमजुरी c) मजुरी d) घरगुती व्यवसाय e) सरकारी नोकरी f) खाजगी नोकरी g) पेन्शन h) इतर-----
2. कुटुंबाचा पारंपारिक व्यवसाय:-----
3. कुटुंबाचे वार्षिक उपन्न: a) ५० हजारापेक्षा कमी b) ५० ते ७५ हजार c) ७५ हजार ते १ लाख c) १ ते २ लाख d) २ ते ५ लाख e) ५ लाखापेक्षा जास्त
4. कुटुंब दारिद्र्यरेषेखाली आहे का ? आहे ☐ नाही ☐
5. आपल्या कुटुंबाकडे कोणत्या प्रकारचे शिधा पत्रिका (रेशनकार्ड) उपलब्ध आहे?
(a) पिवळे (b) पांढरे (c) केशरी (d) रेशन कार्ड नाही

6. शेतकरी गटात सहभागी आहात का? आहे ☐ नाही ☐
7. बचत गटात सहभागी आहात का? आहे ☐ नाही ☐
8. कुटुंबातील सदस्यांचे व्यवसाय विषयक तपशिल नोंदवावा :

अनु. क्र.	कमावत्या व्यक्तीचे नाव	कमाईचे साधन नोकरी, शेती, मजुरी इ.	अंदाजित मासिक उत्पन्न
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
कुटुंबाचे एकत्रित उपन्न प्रती महीना			

भाग क्र. 3 कुटुंबाची शेतजमीनीची धारणा

1. आपल्याकडे शेतजमीन आहे का? a) स्वतःची आहे. b) दुसऱ्यांची कसतो c) शेतजमीन नाही
2. शेतजमीनीचा प्रकार :
- एकुण बागायती (ओलिताखालील) क्षेत्र : ----- बिघे
- एकुण कोरडवाहू (जिरायती) क्षेत्र : ----- बिघे
- एकुण जमीन क्षेत्र : ----- बिघे
3. शेतीतील पाण्याची उपलब्धता आणि स्रोत: (एकापेक्षा जास्त पर्याय निवडता येतील) (a) कोणताही नाही (b) नदी (c) विहिर (d) कालवा (e) बोअर (f) शेततळे (g) तलाव धरण (h) बंधारा (I) शेजाऱ्या/दुसऱ्याकडून पाणी घेतो
4. a) शेतीचे मातीपरीक्षण केले आहे का? आहे ☐ नाही ☐
- b) केले असल्यास किती वर्षांपूर्वी-----

4. a) शेतामध्ये सध्या घेतली जाणारी पिके कोणती?

खरीप हंगाम (पावसाळी हंगाम)	कापूस	मका	ज्वारी	बाजरी	उडीद / मूग/तूर	सोयाबीन
एकुण क्षेत्र						

रब्बी हंगाम (हिवाळी हंगाम)	गहू	हरभरा (चणा)	दादर/ज्वारी	
एकुण क्षेत्र				

उन्हाळी पिके (गर्मी हंगाम)	मका	भुईमूग	काकडी / खरबुज / टरबूज	तीळ	
एकुण क्षेत्र					

फळे आणि बाग पिके	केळी	डाळिंब	लिंबू/ मोसंबी	भाजीपाला	
एकुण क्षेत्र					

- b) खरीप हंगामात आंतरपीक घेतात का? आहे ☐ नाही ☐

असल्यास तपशील -----

c) शेतामध्ये (*) पूर्वी घेतली जाणारी पिके कोणती? -----

5. आपल्याकडे पशुधन आहे का?

आहे ☐

नाही ☐

प्रकार	बैलजोडी	गाय	म्हैस	शेळी	मेंढी	कोंबडी /पोल्ट्री	इतर
संख्या							

6. आपल्याकडे असलेल्या शेतविषयक साहित्याची माहिती ?

प्रकार	फवारणी धुरळणी यंत्र	विद्युत मोटार	मळणी यंत्र	ट्रॅक्टर	इतर
संख्या					

7. शेतीतून मिळणारे वार्षिक उत्पन्न (रुपयांमध्ये): a) ५० हजारापेक्षा कमी b) ५० ते ७५ हजार c) ७५ हजार ते १ लाख d) १ ते २ लाख e) २ ते ५ लाख f) ५ लाखापेक्षा जास्त

8. घरगुती मासिक खर्च (रुपयांमध्ये):-----

9. महिलांचा शेतीच्या निर्णयात सहभाग आहे का?

असतो ☐

नाही ☐

भाग क्र. 4 जोड व्यवसाय विषयक माहिती

1. शेती सोबत आपल्या कुटुंबाचा जोड व्यवसाय आहे का ?

आहे ☐

नाही ☐

2. जोड व्यवसाय असल्यास: (एकापेक्षा जास्त पर्याय निवडता येतील) (a) दुग्धव्यवसाय (b) कुकुटपालन (c) कुटीरउद्योग (d) रेशीम शेती (e) मधुमक्षिका (f) मत्स्यशेती (g) शेळीपालन (h) इतर व्यवसाय -----

3. नसल्यास इच्छुक आहात का आणि कोणत्या?

भाग क्र. 5 कुटुंबाचा कर्जबाजारीपणा :

1. आपल्यावर कोणाचे कर्ज / उधारी/ हात उसनवारी आहे का ?

आहे ☐

नाही ☐

2. होय, असल्यास एकूण किती कर्ज आहे? a) ५० हजारापेक्षा कमी b) ५० ते ७५ हजार c) ७५ हजार ते १ लाख d) १ ते २ लाख e) २ ते ५ लाख f) ५ लाखापेक्षा जास्त

3. कर्ज घेण्याची प्रमुख कारणे कोणती? (एकापेक्षा जास्त पर्याय निवडता येतील)

(a) शेतीच्या उत्पादनासाठी (बियाणे / खतखरेदी / सिंचन सुविधा इ.)

(b) शेती यंत्रणा व तंत्रज्ञानासाठी (ट्रॅक्टर, ट्रॉली, श्रेशर आधुनिक शेती इ.)

(c) पिक नुकसान भरपाईसाठी (नैसर्गिक आपत्ती (पुर, दुष्काळ, गारपीट इ.)

(d) कर्जफेड किंवा जुन्या कर्जाची परतफेड करण्यासाठी

(e) कौटुंबिक/घरगुती गरजा/सामाजिक जबाबदाऱ्यासाठी (शिक्षण, आरोग्य सेवा, लग्न, धार्मिक विधी इ.)

(f) पूरक व्यवसायांसाठी (दुग्धव्यवसाय, मत्स्यपालन, कुक्कुटपालन, रेशीम उद्योग इ.)

(g) इतर -----

4. कर्ज कोणाकडून घेतले आहे? (एकापेक्षा जास्त पर्याय निवडता येतील)

(a) बँक, असल्यास बँकेचे नाव: -----

(b) खाजगी सावकार (c) सहकारी संस्था (d) नातेवाईक/मित्र (e) बचत गट (f) सूक्ष्म वित्तीय संस्था (Micro Finance) (g) इतर -----

5. कर्ज घेतले असल्यास, किती कालावधी पासून कर्ज घेतले आहे? -----

6. आपल्या कुटुंबावर कर्जाचे काही थकित हप्ते वा थकित कर्ज आहे का? आहे ☐ नाही ☐
असल्यास किती वर्षांपासून: -----

7. सवलतीच्या दराने आपणास पिककर्ज वा इतर वित्तपुरवठा मिळाला आहे का? आहे ☐ नाही ☐

भाग क्र. 6 कौटुंबिक जबाबदाऱ्या आणि त्यांची पूर्तता

कौटुंबिक जबाबदारी	जबाबदारी पूर्णता सद्यस्थिती
मुलांचे शिक्षण	पूर्ण ☐ अपूर्ण ☐
मुलगी/ बहिणीचे लग्न	झाले आहे ☐ बाकी आहे ☐
तरूण मुलाचे लग्न	झाले आहे ☐ बाकी आहे ☐
कुटुंबातील सदस्यांची आरोग्य उपचार	गरज नाही ☐ चालू आहेत ☐
कुटुंबातील विधवा / घटस्फोटीत मुलगी-बहीण	जबाबदारी नाही ☐ आहे ☐
कुटुंबातील वयोवृद्ध सदस्य	सोबत राहत नाहीत ☐ सांभाळत आहेत ☐
इतर असल्यास नमुद करा. -----	जबाबदारी नाही ☐ आहे ☐

4. कौटुंबिक आरोग्य:

सदस्याचे नाव	गंभीर आजाराचे नाव	आजाराच्या अस्तित्वाचा कालावधी	उपचारासाठीचा वार्षिक खर्च	उपचारासाठी समर्थ / असमर्थ

भाग क्र. 7 शेती संदर्भात येणाऱ्या मुख्य समस्या : (योग्य पर्यायावर करा)

		पूर्णपणे सहमत	सहमत	अनिश्चित	असहमत	पूर्णपणे असहमत
1.	शेतमालाला बाजारात कमी भाव मिळतो.	☐	☐	☐	☐	☐
2.	बदलत्या हवामानामुळे पिकांचे नुकसान होते.	☐	☐	☐	☐	☐
3.	शेतीसाठी पाण्याची उपलब्धता नसल्यामुळे सिंचनाची समस्या निर्माण होते.	☐	☐	☐	☐	☐
4.	खतां आणि कीटकनाशकांचा जास्त खर्च असल्यामुळे उत्पादन खर्च वाढतो.	☐	☐	☐	☐	☐
5.	शेतकऱ्यांना शासकीय मदतीचा अभाव जाणवतो.	☐	☐	☐	☐	☐
6.	वाढते मजुरीचे दर आणि मजुरांची कमतरता शेतीसाठी अडथळा ठरते.	☐	☐	☐	☐	☐
7.	व्यापारी मध्यस्थ/दलालांकडून शेतकऱ्यांचे शोषण होते.	☐	☐	☐	☐	☐

		पूर्णपणे सहमत	सहमत	अनिश्चित	असहमत	पूर्णपणे असहमत
8.	वाढत्या शेती उत्पादन खर्चांमुळे शेतकऱ्यांचे उत्पन्न घटते.	☐	☐	☐	☐	☐
9.	महागाई वाढल्यामुळे शेतीवरील आर्थिक ताण वाढतो.	☐	☐	☐	☐	☐
10.	शेतमालावर प्रक्रिया करणाऱ्या उद्योगांची कमतरता आहे.	☐	☐	☐	☐	☐
11.	शेती सिंचनाखाली असूनही विजेच्या समस्येमुळे उत्पादन वाढविण्यास अडचणी येतात.	☐	☐	☐	☐	☐
12.	शेती उत्पादनास हमीभाव मिळत नाही.	☐	☐	☐	☐	☐
13.	शेतकऱ्यांना शेतीसाठी कर्ज उपलब्ध होत नाही.	☐	☐	☐	☐	☐
14.	पिकांवर वारंवार कीड आणि रोगांचा प्रादुर्भाव होतो.	☐	☐	☐	☐	☐
15.	नैसर्गिक आपत्तीमुळे शेतीचे नेहमी नुकसान होते.	☐	☐	☐	☐	☐
16.	नुकसान भरपाईसाठी शासकीय मदत मिळत नाही.	☐	☐	☐	☐	☐
17.	पिकांची साठवण आणि विक्री करताना अडचणी येतात.	☐	☐	☐	☐	☐
18.	शेतीच्या कामात कुटुंबातील इतर सदस्यांचे सहकार्य मिळत नाही.	☐	☐	☐	☐	☐
19.	शेतकरी शेतीत नवीन तंत्रज्ञान स्वीकारण्यास संकोच करतात.	☐	☐	☐	☐	☐

20. कुटुंबाकडे उपलब्ध असलेली कागदपत्रे:

आधार कार्ड	क्रमांक:	
मतदान कार्ड	क्रमांक:	
आयुष्यमान भारत कार्ड	क्रमांक:	
पीक कर्ज खाते	क्रमांक:	
जॉब कार्ड (महात्मा गांधी रोजगार हमी योजना)	आहे ☐ नाही ☐	
प्रधान मंत्री सुरक्षा जीवन विमा रु. 20 (अपघात)	आहे ☐ नाही ☐	
प्रधान मंत्री जीवन ज्योती विमा रु.436 (जीवन)	आहे ☐ नाही ☐	
जात पडताळणी प्रमाणपत्र Validity	आहे ☐ नाही ☐	
किसान क्रेडीट कार्ड	आहे ☐ नाही ☐	इ-श्रम E-Shram कार्ड
प्रधान मंत्री किसान योजना	आहे ☐ नाही ☐	बैंक खाते
जात प्रमाणपत्र	आहे ☐ नाही ☐	कृषी पीक विमा
वय-राष्ट्रीयत्व प्रमाण पत्र	आहे ☐ नाही ☐	ड्रायव्हींग लायसन्स
पॅन कार्ड	आहे ☐ नाही ☐	

भाग क्र. 8 शेतकऱ्यांसाठी असलेल्या शासकीय योजनांची माहिती

1. तुमच्या कुटुंबाने खालीलपैकी कोणत्या शासकीय योजनेचा लाभ घेतला आहे किंवा कसे ?

क्र.	शासकीय योजना	माहिती नाही	माहिती आहे, पण अर्ज केला नाही	अर्ज केला, पण लाभ मिळाला नाही	लाभ मिळाला	कागदपत्र नाहीत
1.	प्रधानमंत्री किसान सम्मान निधी (PM-KISAN)	☐	☐	☐	☐	☐
2.	प्रधानमंत्री किसान मानधन योजना	☐	☐	☐	☐	☐
3.	प्रधान मंत्री सूक्ष्म खाद्य उन्नयन (PMFME)	☐	☐	☐	☐	☐
4.	प्रधान मंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (PMEGF)	☐	☐	☐	☐	☐
5.	मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (CMEGF)	☐	☐	☐	☐	☐
6.	प्रधानमंत्री कृषी सिंचाई योजना (PMKSY) (ठिबक/तुषार)	☐	☐	☐	☐	☐
7.	प्रधानमंत्री फसल बीमा योजना (PMFBY)	☐	☐	☐	☐	☐
8.	किसान क्रेडिट कार्ड योजना	☐	☐	☐	☐	☐
9.	कृषी कर्ज माफी योजना	☐	☐	☐	☐	☐
10.	सॅट्रीय शेती / जैविक (ऑर्गेनिक) कृषी विकास योजना	☐	☐	☐	☐	☐
11.	मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प	☐	☐	☐	☐	☐
12.	मंगारोहयो MGNREGA फळबाग व इतर पिके लागवड	☐	☐	☐	☐	☐
13.	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर रोपवाटीका योजना	☐	☐	☐	☐	☐

क्र.	शासकीय योजना	माहिती नाही	माहिती आहे, पण अर्ज केला नाही	अर्ज केला, पण लाभ मिळाला नाही	लाभ मिळाला	कागदपत्र नाहीत
16.	मग्नारोहयो अंतर्गत / मुख्यमंत्री शाश्वत कृषी सिंचन योजने अंतर्गत मागेल त्याला शेततळे	☐	☐	☐	☐	☐
17.	सामुदायिक शेततळे (राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान अंतर्गत)	☐	☐	☐	☐	☐
18.	ट्रॅक्टर व इतर अवजारे, पंपसंच व पाईप लाईन	☐	☐	☐	☐	☐
19.	गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात सुरक्षा सानुग्रह अनुदान योजना	☐	☐	☐	☐	☐
20.	कृषी तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा (शेतकरी गट सहभाग)	☐	☐	☐	☐	☐
21.	वृक्ष लागवड (वनशेती) - राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियान अंतर्गत	☐	☐	☐	☐	☐
22.	मुख्यमंत्री सौर कृषी पंप योजना	☐	☐	☐	☐	☐
23.	पशु विभागामार्फत राबवल्या जाणाऱ्या योजना	☐	☐	☐	☐	☐
24.	दुग्ध विभागामार्फत राबवल्या जाणाऱ्या योजना	☐	☐	☐	☐	☐
25.	मत्स्य विभागामार्फत राबवल्या जाणाऱ्या योजना	☐	☐	☐	☐	☐
26.	रेशीम विभागामार्फत राबवल्या जाणाऱ्या योजना	☐	☐	☐	☐	☐
27.	लाडकी बहीण योजना	☐	☐	☐	☐	☐
28.	उपरोक्त व्यतिरीक्त इतर योजनेचा लाभ घेतला असल्यास नमुद करा.	☐	☐	☐	☐	☐

3. शासकीय योजना लाभ घेण्यासाठी अर्ज करताना तुम्हाला कोणत्या अडचणी आल्या? (एकापेक्षा जास्त पर्याय निवडता येतील)

- (a) कागदपत्रांची कमतरता (b) अर्ज प्रक्रिया गुंतागुंतीची / वेळखाऊ (c) कार्यालयीन विलंब / मदतीचा अभाव (d) कोणत्याही अडचणी आल्या नाहीत (e) इतर (कृपया नमूद करा): -----

4. शासकीय योजना व त्याच्या अटी-शर्तीबद्दल माहिती मिळवण्यासाठी तुम्ही खालीलपैकी कोणते माध्यम वापरता? (एकापेक्षा जास्त पर्याय निवडता येतील)

- (a) स्थानिक कृषी कार्यालय किंवा कृषी अधिकारी
(b) सहकारी संस्था
(c) टीव्ही / रेडिओ
(d) इंटरनेट / मोबाईल ॲप्स
(e) ग्रामपंचायत किंवा स्थानिक सामाजिक (NGO) संस्था
(f) इतर (कृपया नमूद करा): -----

6. शासकीय योजना अधिक प्रभावी करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते उपाय लागू केले पाहिजेत? (एकापेक्षा जास्त पर्याय निवडता येतील)

- (a) अधिक माहिती व प्रशिक्षण शिबिरांचे आयोजन
(b) अर्ज प्रक्रिया अधिक सोपी व जलद करणे
(c) स्थानिक मदत केंद्रांची स्थापना
(d) इतर (कृपया नमूद करा): -----

भाग क्र. 8 मुक्तप्रश्न (Open-Ended Questions) (उत्तरे लिहतांना केवळ मुद्दे समाविष्ट करावेत)

1) सद्यस्थिती तुमच्या कुटुंबासमोरील प्रमुख समस्या कोणत्या आहेत?

2) शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येच्या घटनांसाठी तुम्हाला काय कारणे वाटतात?

3) शेतकरी आत्महत्या होऊ नये म्हणून तुम्ही काय उपाय सांगाल ?

4) शेतकरी आत्महत्या रोखण्यासाठी नवीन शासकीय उपक्रम बदल तुमच्या सूचना:

5) उत्तम शेती पद्धतीसाठी तुम्हाला कोणत्या प्रकारचे प्रशिक्षण किंवा मदतीची गरज आहे?

6) शेती सोबत तुम्ही कोणते इतर उपजीविकेचे साधन स्वीकाराल ?

मृत शेतकऱ्यांच्या कुटुंबातील माहिती देणाऱ्याचे नाव:-----

मोबाईल नंबर :-----

सही:-----

सर्वेक्षणकर्त्याचे नाव: -----

सही: -----

जळगाव जिल्हाधिकारी कार्यालय आणि कवयित्री बहिणाबाई चौधरी
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या संयुक्त विद्यमाने सर्वेक्षण मोहीम-2025
आत्महत्याग्रस्त शेतकरी कुटुंबाचे मानसिक आरोग्य मापन चाचणी

चाचणीचे घटक	कधीच नाही	क्वचितच	बहुदा/ अनेकदा	नेहमी
भावनिक आरोग्य व नैराश्य				
1.1) कुटुंबातील व्यक्तींना दिवसातून अनेक वेळा अत्यंत उदासी किंवा निराशेची भावना येते.	☐	☐	☐	☐
1.2) कुटुंबातील व्यक्तींना दैनंदिन कामात किंवा आवडत्या गोष्टीत रस वाटत नाही.	☐	☐	☐	☐
1.3) कुटुंबातील व्यक्तींना दिवसभर थकवा जाणवतो किंवा ऊर्जा कमी वाटते.	☐	☐	☐	☐
1.4) कुटुंबातील व्यक्तींना स्वतःबद्दल नकारात्मक विचार येतात किंवा स्वतःला कमी समजतात.	☐	☐	☐	☐
1.5) कुटुंबातील व्यक्तींना भविष्यासाठी आशा किंवा प्रेरणा वाटत नाही.	☐	☐	☐	☐
चिंता आणि ताण (Anxiety and Stress)				
2.1) कुटुंबातील सदस्य सतत चिंता किंवा बेचैनीचा अनुभव घेतात.	☐	☐	☐	☐
2.2) कुटुंबातील सदस्य अनावश्यक भय किंवा भीती अनुभवतात.	☐	☐	☐	☐
2.3) कुटुंबातील सदस्यांना घरगुती समस्यांमुळे मानसिक ताण जाणवतो.	☐	☐	☐	☐
2.4) कुटुंबातील सदस्य भविष्यातील अनिश्चिततेमुळे अस्वस्थता अनुभवतात.	☐	☐	☐	☐
सामाजिक समर्थन (Social Support)				
3.1) कुटुंबातील सदस्यांना एकमेकांकडून भावनिक आधार मिळतो.	☐	☐	☐	☐
3.2) कुटुंबातील सदस्यांना मित्र किंवा शेजाऱ्यांकडून मदत मिळते.	☐	☐	☐	☐
3.3) समाजातील लोक परिस्थितीची जाणीव ठेवून कुटुंबाला मदत करतात.	☐	☐	☐	☐
3.4) कुटुंबातील सदस्यांना शासकीय किंवा स्वयंसेवी संस्थांकडून आवश्यक मदत मिळते.	☐	☐	☐	☐
आत्मघातविषयक विचार (Suicidal Ideation and Self-Harm)				
4.1) कुटुंबातील व्यक्तींना स्वतःला हानी पोहोचवण्याचे विचार येतात.	☐	☐	☐	☐
4.2) कुटुंबातील व्यक्तींना कधी कधी असे वाटते की, 'जीवनात काहीच अर्थ नाही'.	☐	☐	☐	☐
4.3) कुटुंबातील व्यक्ती कधी तरी काहीतरी वाईट करण्याची किंवा होण्याची कल्पना करतात.	☐	☐	☐	☐
कौटुंबिक वातावरण आणि आर्थिक तणाव (Family Environment and Financial Stress)				
5.1) कुटुंबातील सदस्यांना आर्थिक अडचणीमुळे मानसिक ताण जाणवतो.	☐	☐	☐	☐

चाचणीचे घटक	कधीच नाही	क्वचितच	बहुदा/ अनेकदा	नेहमी
5.2) कुटुंबातील सदस्यांमध्ये संवादाचा अभाव आहे.	☐	☐	☐	☐
5.3) कुटुंबातील महत्वाच्या निर्णयांमध्ये सर्वांचा सहभाग घेतला जात नाही.	☐	☐	☐	☐
5.4) कुटुंबात वारंवार तणाव किंवा संघर्ष निर्माण होतो.	☐	☐	☐	☐
समस्या निवारण क्षमता आणि सामंजस्य (Coping Ability and Resilience)				
6.1) कुटुंबातील सदस्य अडचणींना तोंड देण्यासाठी योग्य उपाययोजना आखतात.	☐	☐	☐	☐
6.2) कुटुंबातील सदस्य समस्यांवर विचार करून समाधान शोधतात.	☐	☐	☐	☐
6.3) कुटुंबातील सदस्य भावनिक मदत किंवा सल्ला घेण्यास तयार असतात.	☐	☐	☐	☐
6.4) कुटुंबातील सदस्यांना जमिनीच्या वादाचा सामना करावा लागला आहे.	☐	☐	☐	☐
जीवन समाधान (Life Satisfaction)				
7.1) कुटुंबीय आणि सामाजिक नातेसंबंधांमुळे आम्हाला समाधान मिळते.	☐	☐	☐	☐
7.2) आमच्या आर्थिक परिस्थितीमुळे माझ्या जीवनशैलीबद्दल मला समाधान वाटते.	☐	☐	☐	☐
7.3) आम्ही आमच्या सध्याच्या जीवनस्थितीबद्दल समाधानी आहे.	☐	☐	☐	☐
7.4) आयुष्यातील आव्हानांना सामोरे जाण्याची आमची क्षमता आम्हाला समाधान देते.	☐	☐	☐	☐

जळगाव जिल्हाधिकारी कार्यालय आणि कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र
विद्यापीठाच्या संयुक्त विद्यमाने सर्वेक्षण मोहीम-2025

निरीक्षण पत्रक (Observation Sheet)

- योग्य पर्यायावर ✓ करा.
- प्रत्येक निरीक्षण नोंदवताना स्पष्टपणे आणि प्रामाणिकपणे सर्व तपशील लिहावेत.
- संवेदनशीलतेने व आदरपूर्वक कुटुंबाशी संवाद साधावा.
- माहिती गोपनीय ठेवावी. आवश्यक असल्यास फोटो जोडावा.

	प्रमुख निरीक्षणे	होय (Yes)	नाही (No)	अनिश्चित
1.	सदस्य उदास, चिंताग्रस्त आहेत का?	☐	☐	☐
2.	कुटुंबातील सदस्यांना मानसिक आधार मिळतो का? (कौटुंबिक, समुदाय, सामाजिक संस्था):	☐	☐	☐
3.	कुटुंबातील एखाद्या सदस्याला सद्यस्थितीत वैद्यकीय उपचाराची गरज आहे का?	☐	☐	☐
4.	शेतकऱ्यांसाठी उपलब्ध शासकीय योजनांची माहिती आहे का?	☐	☐	☐
5.	कुटुंब सदस्यांमध्ये मानसिक स्थिती सकारात्मक आहे का?	☐	☐	☐
6.	सामाजिक कार्यक्रमांमध्ये कुटुंबाचा सहभाग आहे का?	☐	☐	☐
7.	सदर कुटुंबांना शासकीय योजनांचा लाभ मिळणे आवश्यक आहे.	☐	☐	☐
8.	पाल्याचे नियमित शिक्षण सुरु आहे का?	☐	☐	☐
9.	शेतकऱ्यांच्या घराचा प्रकार: (a) झोपडी (b) मातीचे घर (c) विटांच्या भिंती व फरशी असलेले (d) सिमेंट कॉन्क्रीटचे घर (e) दुमजली घर	☐	☐	☐
10.	शेतकऱ्यांच्या घराची अवस्था: (a) तुटलेले (b) मोडकळीस आलेले (c) सुस्थितीत	☐	☐	☐
11.	गावापासून बँकेचे अंतर :			
12.	गावाजवळ एखादी NGO आहे का, असल्यास नाव:			

अतिरिक्त निरीक्षण/तपशील: (उदा.: परिसरातील वातावरण, शेजारींचे सहकार्य, घराजवळील सार्वजनिक सुविधा, इत्यादी.)

निरीक्षणकर्ताचे नाव: _____ सही: _____ तारीख: _____